

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. január 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az alárendelt megsértésének büntette és más bűncselekmény miatt ... vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. március 29. napján kihirdetett Kb.I.95/2015/38. számú ítéletét megváltoztatja.

... vádlott előjárói bűncselekményeit 24 rb. - ebből 11 rb. folytatólagosan elkövetett - előjárói hatalommal visszaélés vétségének minősíti (Btk.450.§ c) pont).

A vádlottal szemben alkalmazott katonai mellékbüntetést 1 (egy) évre a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbításaként tekinti kiszabottnak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. március 29. napján kihirdetett Kb.I.95/2015/38. számú ítévelével ... vádlottat bűnösnek mondta ki alárendelt megsértésének büntetében (Btk. 449.§ (1) - (2) bekezdés c) pont) és 24 rb. - 10 rb. folytatólagosan elkövetett - előjárói hatalommal visszaélés vétségében (Btk.450.§ c) pont), ezért őt - halmazati büntetésül - 200 napi tétel pénzbüntetésre és egy év várakozási idő meghosszabbítására ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500,- Ft-ban állapította meg. A pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetére a pénzbüntetés, illetve annak meg nem fizetett része szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

Rendelkezett a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére. Ellenben a vádlottat 5 rb. előjárói hatalommal visszaélés vétsége (Btk.450.§ c) pont) miatt emelt vád alól felmentette.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész 3 napi gondolkodási időt tartott fenn jogorvoslati nyilatkozatának bejelentésére, majd az ítéletet tudomásul vetette. A vádlott és a védő felmentésért jelentettek be fellebbezést. Az 5 rb. katonai vétség vonatkozásában a részfelmentő rendelkezés elsőfokon jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.400/2017/1. számú átiratában a vádlott és a védő felmentés érdekében bejelentett fellebbezését megalapozatlannak tartotta. Kifejtette, hogy a bíróság

az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, mérlegelési jogkörében eljárva helyesen állapította meg a történeti tényállást, az felülbírálatra alkalmas. Hangsúlyozta, hogy a bíróság indokolási kötelezettségének is kellő terjedelemben eleget tett, így a mérlegelésen alapuló, megalapozott tényállás megváltoztatására nincs törvényes ok, ezért 1-7, 9-46. és 51. számú tényállást a felmentés érdekében támadó védelmi fellebbezés a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmába ütközik, így eredményre nem vezethet. Utalt arra is, hogy a 8., 47.-50. számú tényállások tekintetében az 5 rb. katonai vétség vonatkozásában a részfelmentő rendelkezés elsőfokon jogerőre emelkedett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, helyesen minősítette annak katonai büntetést és lényegében helytállóan értékelte a 24. rb. előjárói hatalommal visszaélés vétségét. Utóbbi vonatkozásában annyi pontosítást tartott szükségesnek, hogy a 35. számú tényállás alapján ... sértett juttatását a vádlott két esetben csökkentette, amely folytatólagos magatartásként értékelendő. Kiemelte, hogy az elkövetéskor hatályos 1996. évi XLIIIV. (Hszt.) 88.§ (3) bekezdés egyértelmű rendelkezése szerint, ha a túlszolgálatot a heti pihenő napon teljesítették, a túlszolgálat kétszeresének megfelelő díjazás jár, amelyről a vádlottnak, mint előjárójának tudomással kellett bírnia. Megjegyezte azt is, hogy a 23/2008. (OT14.) ORFK utasítás 2/j. pontja csak másnapra átnyúló vezényelt szolgálatteljesítés, nem pedig túlszolgálat esetén teszi lehetővé a pihenőnap szolgálat befejezésétől számítását. Álláspontja szerint egyebekben a bíróság a büntetéskiszabás során helyesen értékelte az enyhítő és súlyosító körülményeket és törvényes, egyben méltányos büntetést szabott ki a vádlottal szemben, így annak enyhítésére nincs törvényes lehetőség. Rámutatott arra, hogy tévedett a katonai tanács, amikor a várakozási idő meghosszabbításáról rendelkezett, mert a Btk.140. § (1/a.) értelmében a várakozási idő meghosszabbítása esetén a rendőrség hivatásos állományú tagjának a soron következő fizetési fokozatban előresorolásra előírt várakozási ideje hosszabbodik meg. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéloőtábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a rendelkező részben 11 rb. folytatólagosan elkövetett előjárói hatalommal visszaélés vétségét tüntessen fel, valamint a katonai mellékbüntetést a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbításaként jelölje meg, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő perbeszédében fenntartotta a bűncselekmény hiányában történő felmentés érdekében bejelentett fellebbezését. Lényegében a korábban előadott perbeszédét megismételve hivatkozott arra, hogy a vádlott szolgálatteljesítése példamutató volt, szolgálati ideje alatt fenytve nem volt. Az alárendelt megsértésének büntette vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a vádlott nem akarta megsérteni a sértett emberi méltóságát, a tanúk elmondása szerint is tréfának szánta kijelentését, és meggondolatlansága miatt bocsánatot is kért a sértettől. Az előjárói hatalommal visszaélés vétsége vonatkozásában pedig hangsúlyozta, hogy a túlórákeret elszámolása a kezdetekből fogva problémás volt, szolgálati előjáróitól a vádlott érdemi segítséget nem kapott, a beosztottaitól pedig érdemi visszajelzés, szolgálati panasz nem érkezett hozzá e tárgyban. Utalva a tanúk vallomásaira rámutatott arra, hogy a RobotzsaruNeo rendszer is pontatlanul működött. A vádlott tehát nem akarta járandóságában megrövidíteni a kollégáit. Mindezek alapján - lényegében a szándékosság hiánya miatt - valamennyi vádpont alól bűncselekmény hiányában történő felmentésre tett indítványt. Másodlagosan, amennyiben az ítéloőtábla katonai tanácsa nem adna helyt az indítványának, jelezte, hogy védelem nem kér részletfizetési kedvezményt.

A másodfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelenlévő képviselője változatlanul fenntartotta írásbeli álláspontját, s ennek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéloőtábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a rendelkező részben 11 rb. folytatólagosan elkövetett előjárói hatalommal visszaélés vétségét tüntessen fel, valamint a katonai mellékbüntetést a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbításaként jelölje meg, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet a Be. 348. § (2) bekezdésében írt korlátozásra figyelemmel a fellebbezéssel támadott tényállások tekintetében bírálta felül. Felülbírálat nem terjed ki az ítélet felmentő rendelkezéseire (8., 47.-50. tényállások), mivel azt joghatályos fellebbezés nem támadta. A másodfokú bíróság megállapította felülbírálat során, hogy az elsőfokú katonai tanács megsértette a Be.278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor 8 hónappal az ügy érkezése után intézkedett annak kítűzésére. Megállapítható azonban, hogy ez az eljárási szabálysértés nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására. Egyebekben az elsőfokú bíróság eljárása perrendszerű volt.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta. Kihallgatta a vádlottat, számos tanút és ismertetette az okirati bizonyítékokat. A vádlott érdemi védekezést terjesztett elő mind a katonai büntett, mind a katonai vétségek tekintetében, tagadva bűnöségét. Az elsőfokú bíróság ellenőrizte a vádlott védekezését és nem tévedett, amikor a vádlott védekezésével szemben a tényállásban írtakat az előjárói hatalommal visszaélés vonatkozásában - különösen B.Zs., dr. B.G. S.J., valamint K.B. - tanúk, az alárendelt megsértésének büntette vonatkozásában - ... sértett, ... - észlelő tanúk következetes vallomására alapította ítélete 2. oldalától 9. oldal első bekezdééig. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, indokolási kötelezettségének eleget tett. Az ítélete mentes a Be.351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálat alapjául.

A másodfokú bíróság a vádlott felmentése érdekében előterjesztett fellebbezéseket nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az általa okszerűen mérlegelt bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg. A másodfokú eljárásban a vádlott és védője új bizonyítékokra, illetve új tényre nem hivatkozott, nem merült fel továbbá olyan körülmény, amely miatt a másodfokú bíróság további bizonyítási eljárás lefolytatását tartotta volna szükségesnek. A Be. 351.§ (1) és Be. 352.§ (3) bekezdésében meghatározott bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezések alapján a másodfokú bíróság irányadónak tekintette az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást. Ezért a vádlott és védője által a bizonyítékok újraértékelése útján eltérő tényállás megállapítására és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A Btk. 449.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő alárendelt megsértésének büntettét az követi el, aki alárendeltjét emberi méltóságában több katona előtt megsérti. A vádlott azzal magatartásával, hogy a K-i Rendőrkapitányság folyosóján legalább négy, az alárendeltségébe tartozó rendőr előtt az ott tartózkodó Ö.G. alárendeltjének azt a kérdést szegezte, hogy:"Mi van ..., nem áll fel a cerka?" megvalósította e büntett valamennyi tényállási elemét. Kijelentésével szemben az alárendeltje a szolgálati függőség miatt védtelen volt. E bűncselekmény eshetőleges szándékkal is elkövethető, így nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a vádlott tudattartalma tekintetében arra a következtetésre jutott, hogy az objektíve sértő megjegyzése nem egyeztethető össze a rendőrök, ezen belül az előjárói és az alárendelt közötti szóbeli érintkezés szabályrendszerébe. A tényállásban írt kijelentés objektíve sérti az alárendelt emberi méltását.

A Btk. 450.§ c) pontjába ütköző előjárói hatalommal visszaélés vétségét pedig az követi el, aki előjárói hatalmával visszaélve alárendeltjét járandóságában megrövidíti. A vádlott azzal a

magatartásával, hogy mint a K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának vezetője a túlszolgálatok elrendelése körében olyan jogszabállyal ellentétes gyakorlatot alakított ki, mely szerint a pihenőnapra eső túlszolgálatot nem 200%-os, hanem csak 100 %-os túlszolgálatként kellett a Robotzsaruban rögzíteni és a juttatást számfejtetni, és amelynek eredményeképpen 2014 júliusa és november vége között alárendeltjei járandóságát megrövidítette, tényállásszerű magatartást tanúsított. Az elsőfokú bíróság a vádlott szándéka tekintetében a tények vizsgálatával helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a vádlott nem volt tévedésben. Érkezett jelzés a vádlott felé, hogy az általa meghatározott vezénylési mód nem szabályos, amire azt az indokolást adta, hogy a megyei vezetéssel egyeztetve van, és a pihenőnapon lévő személynek azért engedélyezett 100% túlórá, mert ennyi pénz van, erre van lehetőség (B.Zs. tanúvallomása). A megyei főkapitányság ellenőré - amikor egy esetet feltárt - felhívta és a hibát egyedi esetnek jelölte meg (dr.B.G. tanúvallomása). A vádlott határozta meg, hogy pihenőnapon is 100 %-ban kell elrendelni a túlszolgálatot (S.J. tanúvallomása). Az elsőfokú katonai tanács e vallomások alapján - az 1996. évi XLIII. (Hszt.) 88. § (3) bekezdésére és a 23/2008. (OT14.) ORFK utasítás 2/j. pontja egyértelmű rendelkezésére is figyelemmel - nem tévedett, amikor a vádlott tudattartalmára nézve azt a következtetést vonta le, hogy a vádlott tisztában volt az előírásokkal, ezért szándékosan rövidítette meg alárendeltjeit járandóságukban.

A másodfokú bíróság ugyanakkor a jogi minősítés körében egyetértett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványával. A 35. számú tényállás alapján ... sértett juttatását a vádlott két esetben csökkentette, ezért cselekménye folytatólagos magatartásként értékelendő. Tévedett a katonai tanács akkor is, amikor a várakozási idő meghosszabbításáról rendelkezett, mert a Btk.140.§ (1/a.) értelmében a várakozási idő meghosszabbítása esetén a rendőrség hivatásos állományú tagjának a soron következő fizetési fokozatban előresorolásra előírt várakozási ideje hosszabbodik meg (EBH2017.B.21.).

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és vádlott előjárói bűncselekményeit 24 rb. - ebből 11 rb. folytatólagosan elkövetett - előjárói hatalommal visszaélés vétségének minősítette, és a vádlottal szemben alkalmazott katonai mellékbüntetést 1 (egy) évre a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbításaként tekintette kiszabottnak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottal szemben a Btk. 33.§ (4) bekezdése alapján pénzbüntetést szabott ki. A fellebbviteli bíróság egyetértett a napi tételek számának és az egynapi tételnek megfelelő összeg megállapításával, és egyetértett a részletfizetési kedvezmény megadásával is. Az elsőfokú katonai tanács helyesen alkalmazta a vádlottal szemben a katonai mellékbüntetést is, annak tartama is törvényes. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a pénzbüntetés és a katonai mellékbüntetés együttes kiszabása szükséges és elégséges a büntetési célok eléréséhez.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa nem tartotta szükségesnek a részletfizetésre vonatkozó kedvezmény mellőzését, mert a vádlottnak joga van arra, hogy akár egy összegben megfizesse a pénzbüntetés teljes összegét.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372-§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. január 10.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2018. január 10.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül: